

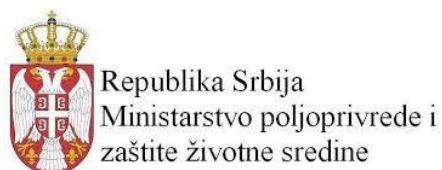
**IPARD program u Srbiji –
prihvatljive investicije u sektoru
voćarstva**

**Cene voća i povrća na
kvantaškim i zelenim pijacama**

**Objavite ponudu svojih
poljoprivrednih proizvoda**

FEBRUAR, 2016.

BILTEN

Sektor za ruralni razvoj www.psss.rs

**Tehnički urednik
Valentina Aleksić, dipl.ing.**

**IZDAVAČ:
POLJOPRIVREDNA
STRUČNA I SAVETODAVNA
SLUŽBA “POLJOSERVIS”
D.O.O. KNJAŽEVAC**

**Knjaza Miloša 75
19350 Knjaževac
tel.019/730-888
E-mail:
poljoservis@yahoo.com**

S a d r Ź a j

Naslovi	Strana
1. Nega čokota vinove loze nakon mraza	1
2. Ishrana tovnih pilića	1-2
3. Dobra poljoprivredna praksa	2-3
4. Uloga i začaj kvaliteta supstrata za proizvodnju povrća	3-5
5. IPARD program u Srbiji – Prihvatljive investicije u sektoru proizvodnje voća	5-6
6. STIPS	7-10

Tiraž: 150 komada

Nega čokota vinove loze nakon mraza

Zimski mrazovi najčešće oštećuju okca, a prolećni mlade lastare. Kao posledica izmrzavanja u oba slučaja javlja se poremećaj odnosa korena i nadzemnih organa. Ako su od mraza uništena sva zimska okca onda se rezidba izvodi u glavu, a uspostavljanje ravnoteže se oezbeđuje na bazi izrastanja lastara iz spavajućih okaca. Broj lastara iz ovakvih pupoljaka nije dovoljan pa se obavlja njihovo zakidanje kako bi se razvio veći broj zaperaka. Ako je došlo do izmrzavanja lastara usled poznih prolećnih mrazeva, da bi uspostavili napred pomenutu ravnotežu odnosa podzemnih i nadzemnih organa vinove loze, primenjujemo sledeće mere: kada su sasvim mladi lastari oštećeni mrazom mnogo oni se uklanjaju, a nove lastare dobijamo iz spavajućih okaca; ako su lastarima samo vrhovi oštećeni mrazom vršimo samo prekraćivanje lastara i izazivamo jače razvijanje zaperaka. Svakako će prinos u takvoj godini biti znatno umanjen bez obzira na mere koje preduzmemo. Vinograde oštećene mrazom treba obilno đubriti naročito mineralnim đubrivima, a obradu i zaštitu od bolesti i štetočina na vreme obaviti kako bi sačuvali vinograd i u narednoj godini imali zadovoljavajući rod.

Sanja Čokojević, dipl.ing.voćarstva i vinogradarstva

Ishrana tovnih pilića

Proizvodnja brojlera je najintenzivniji oblik proizvodnje živinskog mesa. Zato je pravilna ishrana jedan od najvažnijih aspekata ove proizvodnje. Dobro izbalansirana ishrana u pogledu svih potrebnih hranjivih sastojaka je preduslov za brz i pravilan porast brojlera. S druge strane, troškovi ishrane živine su 65 do 70% ukupnih troškova proizvodnje, što je činjenica koja sama po sebi govori o osetljivosti ove problematike. Ipak, odgovarajući hemijski i mikrobiološki kvalitet hrane nema alternativu.

Standardna ishrana pilića podrazumeva upotrebu tri potpune smeše koje sadrže svepotrebne hranjive materije, i to su: starter, grover i finišer smeše.

Potrošnja hrane brojlera raste sa porastom pilića. Radi adekvatnog planiranja, potrebno je znati orijentacione količine hrane, kao i kako se menja masa brojlera sa vremenom.

U toku sedam nedjenja, potrošnja hrane se povećava za oko deset puta, dok semasa pilića uvećava i do 15 puta.

Potrošnja hrane u tovu brojlera varira i zavisi od kvaliteta hrane, kvaliteta pilića i uslova u kojima se obavnja tov. Brojleri su vrlo osetljivi na svaku promenu hrane, tako da je za preporuku da se u toku tova sastav smeše ne menja. Svaka greškau ishrani može u velikoj meri da ugrozi uspeh u tovu.

Od ishrane zavisiće kvalitet i profitabilnost proizvodnje živinskog mesa. Proizvodnju pilećeg mesa u intenzivnom tovu treba da traje 42 dana, a to se postiže korišćenjem najmanje tri smeše sa različitim nivoima energije i proteina.

Početna smeša treba da sadrži 22% proteina, 1,4% lizina (esencijalna aminokiselina koja učestvuje u razgradnji proteina) i 3100 kcal/kg me (metaboličke nenergije) i sa njim hraniti do 20 dana starosti. Ovakva smeša mora sadržati lako svarljive proteine sa visokim sadržajem metaboličke energije. Osim lizina neophodno je prisustvo i ostalih esecijalnih amino kiselina kao i dobra izbalansirana vitamina i minerala. Sa ovakvom smešom postiže se brzi porast i dobar odnos mesa i masti. Rast pilića u ovoj fazi je intenzivan te pile 15 puta uvećava težinu pri čemu utroši 0,900 kg hrane. Uz ovaj hemijski sastav neophodno je dodati kokcidiostatik kao preventiva od kokcidioze. U tom periodu hrana se daje po volji i uz stalno prisustvo sveže vode. Da bi pilići brzo rasli i dobro iskorišćavali hranu, moraju se hraniti smešama koje sadrže sve potrebne sastojke (energija, belaičevine, aminokiseline, masne kiseline, vitamine, mineralne materije, mikroelemente i dr.). Nauka o ishrani domaćih životinja normira pri sastavljanju najpovoljnijih smeša za brojlere preko 40 različitih sastojaka. Zato se najbolje i najpotpunije smeše za tov pilića, sa svim potrebnim sastojcima u potrebnim količinama i u najpovoljnijem

odnosu, proizvode u fabrikama stočne hrane, koje raspolažu savremenom automatizovanom i kompjuterizovanom tehnološkom opremom za ovu proizvodnju. Od 21 do 35 dana preporučuje se smeša sa 20% u kojoj se nalaze lako svarljivi proteini i dosta metaboličke energije. Lizina bi moralo da bude 1,3%, a metaboličke energije 3200 kcal/kg me. I u ovoj smeši neophodno je dobra izbalansiranost vitamina i minerala. Sa ovakvom smešom, u nastavku tova, postiže se težina 1,700 kg, a utroši se 1,600 kg za kilogram prirasta.

Iako kompletne fabričke smeše obezbeđuju najbolju i najpravilniju ishranu pilića u tovu, one često imaju i značajan nedostatak skupe su. Tovljač, da bi troškove hrane sveo na manju meru (a to su i najveći troškovi u proizvodnji brojlera iznose 50 do 70% od ukupnih troškova), nabavlja tzv. Superkoncentrat i meša ga s hranivima koja sam proizvodi ili ih u okolini nabavlja po nižoj ceni. Uputstva za pravilnu upotrebu superkoncentrata tovljač dobija od fabrike stočne hrane koja ga proizvodi.

Dobijeno meso je sa malo masnoće, ali veoma ukusno i sočno. Pred samo klanje, tj. poslednju nedelju tova, piliće hraniti, pre svega, sa smešom bez kokcidiostatika i antibiotika, a da u sebi sadrži 19% proteina i 3200 kcal/kg me. Vitamina i minerala mora biti u optimalnim količinama. I kod ovog perioda dovoljna količina pitke vode direktno utiče na porast. Ishrana mora biti po volji, a smeme treba koristiti u peletiranom obliku. Najpovoljniji oblik hrane kod predstartera i startera su mrvice (usitnjene pelete), a kod ostalih vrsta (grover i finišer) pelete, prečnika 3, 2 mm. Brašnasta smeša, iako je jeftinija, daje lošije proizvodne rezultate zbog većeg rastura, separacije pojedinih frakcija, različite granulacije i manje potrošnje (pilići su znojedi). Dvanaest sati pre klanja pilićima ukinuti svako hranjenje. Ishrana ovakvim smešama garantuje mali procenat uginuća, dobar kvalitet mesa i veliki profit na uložena sredstva. Kada se odlučite za ovakav sistem tovljenja budite sigurni u genetski potencijal kupljenih jednodnevnih pilića, jer jedino sa dobrim potencijalom ovakve smeše daju ono što je rečeno.

Neđeljko Pipović, dipl.ing.stočarstva

Dobra poljoprivredna praksa

Koncept Dobre poljoprivredne prakse je nastao kako bi se otklonile loše strane takozvane Zelene revolucije. To znači da je potreban drugačiji odnos prema svim faktorima poljoprivredne proizvodnje koji ne poznaju neracionalnost, neefikasnost i nemar. Osnovni principi dobre poljoprivredne prakse svrstani su u 11 elemenata: zemljište, voda, biljna proizvodnja, zaštita bilja, stočarska proizvodnja, zdravlje životinja, dobrobit životinja, žetva, prerada na farmi i skladištenje, upravljanje energijom i otpadom, dobrobit, zdravlje i sigurnost ljudi, i netaknuta priroda i predeo.

Posledice koje prouzrokuje konvencionalni način proizvodnje treba da otkloni sistem održive poljoprivrede. On ne podrazumeva povratak niskim prinosisima i siromašnim proizvođačima, koji su karakterisali XIX vek, već da zasnovan na dosadašnjim iskustvima, usvajanju proizvodnje koja će ostvariti visoke prinose i profite, ali bez degradiranja prirodnih resursa na kojima se poljoprivredna proizvodnja zasniva.

Termin održiva poljoprivreda dugoročno treba da zadovolji potrebe ljudi za hranom, da poboljša kvalitet životne sredine i prirodnih resursa od kojih zavisi poljoprivredna ekonomija, da omogući efikasnu upotrebu neobnovljivih i obnovljivih resursa, da omogući odvijanje prirodnih bioloških ciklusa, održi ekonomsku vrednost proizvodnje i unapredi kvalitet života poljoprivrednih proizvođača i društva u celini. Cena poljoprivrednih proizvoda, kao i njihova hranljiva vrednost i kvalitet oduvek imaju odlučujući uticaj prilikom izbora potrošača. Današnji izazov je pronalaženje strategije koja će razviti svest kupaca, tako da očuvanje resursa, životne sredine i društvene pravičnosti budu jedni od odlučujućih motiva prilikom kupovine. Istovremeno novi propisi, zakoni i intervencije državnih institucija moraju omogućiti održivoj poljoprivrednoj proizvodnji marketing ali i pristup široj javnosti. Sa druge strane, poljoprivredna proizvodnja je održiva samo ukoliko je profitabilna, odnosno korisna za porodice i zajednice kojima obezbeđuje egzistenciju, uz očuvanje životne sredine. U sistemu tržišne ekonomije i postojećim uslovima vrednovanja, svaka proizvodnja, ma koliko da je poželjna sa aspekta očuvanja resursa i životne sredine uopšte, mora biti ekonomski opravdana. Ukoliko to

nije, ona nije i ne može biti održiva. Socijalna održivost podrazumeva visok kvalitet života ljudi koji žive i rade na farmi, kao i lokalne zajednice kojoj pripadaju. Održiva poljoprivredna proizvodnja se može posmatrati kao upravljanje ekosistemom, odnosno kompleksnim odnosima između zemljišta, vode, biljaka, životinja, klime i ljudi. Dobra poljoprivredna praksa je koncept koji podrazumeva primenu određenih postupaka u procesu poljoprivredne proizvodnje, i u suštini predstavlja integraciju dobro postavljenog procesa rada i dobro postavljene kontrole, koji ostvaruju ciljeve održive poljoprivrede, a to su proizvodnja bezbedne i zdrave hrane i drugih poljoprivrednih proizvoda, uz istovremeno ostvarenje ekonomske vrednosti, društvene stabilnosti i zaštite životne sredine.

Koristi od primene dobre poljoprivredne prakse nemaju i ne treba da imaju samo poljoprivredni proizvođači i privreda već i svi potrošači, koji će dobiti kvalitetniju i zdravstveno-bezbednu hranu proizvedenu na održivi način.

Srđan Cvetković, dipl.ing. ratarstva

Uloga i začaj kvaliteta supstrata za proizvodnju povrća

Da bi postigli sigurnu i kvalitetnu proizvodnju, sve veći broj proizvođača okreće se savremenim načinima proizvodnje rasada, koji sa sobom nose mnogo manje rizika u odnosu na dosadašnji, tradicionalan način proizvodnje. To se pre svega odnosi na izbor i upotrebu kontejnera, saksija, sandučića, hranljivih kocki sa jedne strane i širokog izbora primene specijalizovanih supstrata sa druge strane, koji pružaju osiguranu integralnu ishranu, kako po vrstama i obliku hraniva tako i po mestu aplikacije. Sprovođenje ovakvog načina ishrane biljaka omogućeno je postojanjem široke palete proizvoda-supstrata. Kod rasada proizvedenog u kontejnerima, saksijama i slično, ne oštećuje se korenov sistem, jer se mlada biljka prenosi na sadno mesto bez mehaničkih oštećenja korena. Rasadi koji se dobiju iz kontejnera i specijalizovanih supstrata pokazuju sasvim druge kvalitetne osobine: brži porast rasada; stabljika je deblja; internodiji su kraći; lisna površina, ukupna sveža masa kao i sadržaj suve materije su znatno veći, rana pojava cvetova.

Za razliku od tradicionalnog načina gajenja rasada, danas na tržištu ima veliki izbor supstrata, odnosno na raspolaganju su brojne kombinacije gotovih smeša, koje se razlikuju po svom sastavu, osobinama, nameni, ali im je zajedničko da su **fitosanitarno bezbedni** čime se eliminiše uticaj patogena, korova i insekata na sadnicu rasada, te u tom smislu imaju ogromnu prednost u odnosu na tradicionalno korišćeni kompost iz tople leje ili pak zgoreli stajnjak. Među brojnim uvoznicima i domaćim proizvođačima supstrata ima jako velikih razlika u kvalitetu, te je veoma značajno obratiti pažnju na neke fizičke i hemijske osobine koje presudno determinišu uspeh u proizvodnji rasada ili u gajenju povrća, cveća i začinskog blja.

Svake godine treba obezbediti kvalitetan supstrat za proizvodnju povrća, odnosno rasada. S obzirom da od kvalitetno proizvedenog rasada zavisi u velikoj meri i uspešnost čitave proizvodnje, govori o važnosti i značaju odabira pravog supstrata za proizvodnju.

Supstrat je zemljište u kojem sejemo semenku i gde mlade biljke provedu dobar deo najosetljivije faze svoga života. Kvalitetni supstrati su lagani, imaju regulisanu pH vrednost, tj. kiselost, dobro regulisan vodno-vazdušni režim, dovoljno hrane za fazu kroz koju biljka treba da prođe i bez prisustva ostataka pesticida, teških metala, patogena i korova.

Hranjivi supstrat treba da je blago kisele reakcije, vrednost pH supstratnih smeša treba da je od 5,5 do 6,5, zavisno od gajene vrste, jer je pristupačnost makro i mikro elemenata iz vodenog rastvora, odnosno zemljišnog adsorptivnog kompleksa na ovoj vrednosti pH najveća. Retke su gajene vrste povrća, cveća, začinskog ili pak, ukrasnog bilja koje zahtevaju nižu pH vrednost supstratne smeše, kao npr. rododendron ili hortenzije. Za njeno

uspešno gajenje je neophodno koristiti supstrat pH vrednosti 3,9 do 4,5 što možemo smatrati sredinom sa vrlo visokom izmenljivom kiselošću. Pojedini organski materijali imaju u svom naturalnom stanju pH koji varira u širokim razmerama.

Struktura i sastav supstrata, odnosno veličina čestice utiču na mnoge osobine, od vodno-vazdušnog režima do razvoja korena. U proizvodnji rasada paradajza, paprike, plavog patlidžana, salate koriste se supstrati granulacije 0-5mm. Za pikiranje istih koriste se granulacije od 0-20mm.

Hranljivi supstrati sadrže crni i beli treset u različitim odnosima, zavisno od namene, zatim vermikulit, perlit, kvarcni pesak, kreč i (ekspadirane čestice mineralne gline), i najkvalitetnija vodorastvorljiva đubriva sa svim neophodnim makro i mikroelementima. Previše fina struktura treseta i drugih organskih i mineralnih komponenata, dakle, nije dobra iz više razloga, ponajpre što vremenom dolazi do prevelikog sleganja i smanjenja ukupne poroznosti, kao i promena u diferencijalnoj poroznosti. Posebno se smanjuje učešće krupnih pora koje su u stanju normalne vlažnosti supstrata ispunjene vazduhom, neophodnim za disanje korena, nesmetanu mikrobiološku aktivnost rizosfernog sloja i uspostavljanje mikorize, a samim tim i normalno usvajanje svih neophodnih makro i mikro elemenata. Kvalitetan supstrat po zalivanju zadržava određen deo vlage, a suvišnu otpušta tako da u supstratu ostaju optimalne količine vlage i dovoljno pora u kojima se nalazi vazduh. Ukoliko je loš sastav i struktura, često dolazi do prevlaženog supstrata i gušenja biljaka čemu doprinose čaše i kontejneri sa premalim otvorima.

Količina hranjiva u supstratu mora da odgovara zahtevima useva koje gajimo jer u suprotnom dolazi do blokade i biljke ne napreduju, a kasnije se javlja i narkoza ivice lista. Uzrok je u tome što usled velike količine hranjiva biljka ne može usvajati vodu, pa više ne napreduje. Hranjiva u supstratu moraju da budu vrlo kvalitetna i lako dostupna, kako ne bi došlo do pojave deficita u ishrani ili eventualne toksičnosti nekih elemenata, što se često događa kod proizvođača koji prave vlastite smeše. Zbog toga se i preporučuje upotreba gotovih, dezinfikovanih supstrata iako poskupljuju proizvodnju.

Beli treset ima vrednosti pH od 2,5 do 3,5 i da bi se prilagodio za proizvodnju rasada neophodno je u procesu fabrikovanja supstrata, u bubnju za mešanje vrlo precizno dozirati između 5 i 8 kg nekog krečnog materijala na jedan kubik belog treseta. Prema našim iskustvima, među najbolje materijale za neutralizaciju kiselosti spada mešavina krečnjaka i dolomita, koja osim uspešne neutralizacije supstrata obezbeđuje idealne reserve pristupačnih Ca^{++} i Mg^{++} katojna.

Kokosova vlakna, odnosno kokopit odlikuje vrednost pH od 5,5 do 6,8, tako da sa stanovišta pristupačnosti maro i mikroelemenata nema potrebe vršiti bilo kakve korekcije. To važi i za druge kompostirane organske materijale, osim za bark humus koji se dobija kompostiranjem borovih iglica ili nekih drugih zimzelenih vrsta.

Vrednost EC (elektroprovodljivosti) supstrata takođe je različita i zavisi od količine soli u supstratu. Pojedine biljne vrste izuzetno su osetljive na povišenu vrednost EC, dok naprotiv, neke vrste reaguju na delimično povišen sadržaj soli i pojavu vodnog deficita korena i sintezu hormona stresa (ABA-abcisinska kiselina) zametanjem velikog broja plodova.

Kapacitet adsorpcije katjona (CEC cation exchange capacity) je veoma značajna osobina od koje mnogo zavisi ukupan pristup mineralnoj ishrani rasada odnosno gajenih biljaka na medijima a ne u klasičnoj proizvodnji na zemljištu. Ukoliko je kapacitet adsorpcije mali, onda navodnjavanje i ishrana moraju biti veoma precizni. Visok kapacitet razmene katjona između ostalog omogućuje i prilično veliku akumulaciju soli, bez bojazni da će EC hranljivog rastvora usloviti određene probleme. Zato kokopit ili neki minerali gline u supstratnoj smeši doprinose sigurnoj proizvodnji povrća ili cveća u nesavršenim uslovima, gde nemamo krajnje preciznu kontrolu navodnjavanja i ishrane.

Puferna sposobnost supstrata je takođe veoma značajna naročito ukoliko je fertigacija regulisana jednostavnijim uređajima i ne koristi se kompjuterizovana mikser mašina. Naime inertni supstrati (kamena vuna, perlit, poliuretani) praktično ne poseduju pufernu sposobnost, ili je ona veoma mala, tako da greške u mineralnoj ishrani, bilo u satavu matičnih rastvora ili u doziranju rastvora u vodu za navodnjavanje često imaju katastrofalne posledice. Naime pH varira u širokom intervalu od samo 3,5 pa do čak 8,5. Supstratne smeše sa

visokom pufernom sposobnošću pokazuju mnogo veću tolerantnost na povremene greške koje se javljaju u ishrani. Obezbeđenost makro i mikro elementima svakako utiče i na EC vrednost supstrata. Što je ta vrednost veća, to je i neophodnih pristupačnih hraniva u supstratu više. Obično se po jednom m³ supstrata koji se koristi za proizvodnju rasada zahteva, 1200 do 1800 g NPK hraniva, u odnosu 1:0,8:1,5 do 1:1,2:1,5. Gotove supstratne smeše najčešće sadrže osnovne makroelemente u sledećem opsegu:

Azot N 70 do 230 mg/l

Fosfor P₂O₅ 100 do 270 mg/l

Kalijum K₂O 140 do 360 mg/l

Ukupan sadržaj soli kreće se obično od 0,4 do 1,8 g/l supstrata, tako da se u tom opsegu uspešno mogu realizovati početne faze proizvodnje rasada većine gajenih kulturnih biljaka.

Pored treseta u proizvodnji rasada koriste se komponente organskog porekla – kompost, zgoreo stajnjak, glistenjak i dr. Ovi materijali su neujednačeni jer zavise od kvaliteta izvornog materijala, dužine i stepena razgradnje organske materije, načina čuvanja, negovanja i dezinfekcije. Veliku prednost organski supstrati imaju oni koji su obogaćeni zeolitima (od 20 do 30 zapreminskih %).

Valentina Aleksić, dipl.ing.melioracija zemljišta i voda

IPARD program u Srbiji – Prihvatljive investicije u sektoru proizvodnje voća

Šta je IPARD program Republike Srbije?

Instrument za pretpristupnu pomoć u oblasti ruralnog razvoja za programski period 2014. do 2020. godine - dostizanje evropskih standarda i podizanje konkurentnosti. Dokument koji se akredituje (odobrava) od strane Direktorata za poljoprivredu EU (DG AGRI). Definiše mere za podršku ruralnom razvoju u skladu sa aktuelnim regulativama EU. Definiše kriterijume i finansijske okvire podrške u skladu sa okvirima definisanim regulativama EU. Akreditacija predstavlja tek jedan od uslova za podršku ruralnom razvoju iz fondova EU - ostale strukture, promocija, podrška, finansiranje, procedure, tehnička tela programa...

Ko može da konkuriše za sredstva?

Krajnji korisnici su poljoprivredni proizvođači ili grupe proizvođača, upisani u Registar poljoprivrednih gazdinstava, i to: fizička lica ili pravna lica, sa manje od 25% javnog kapitala ili glasačkih prava u posedu organa javne vlasti. Korisnici treba dadokažu da nemaju neizmirene poreze ili obaveza za socijalno osiguranje, ni bilo kakve druge neplaćene obaveze prema državi u trenutku podnošenja prijave; pošalju potpisanu izjavu da nisu aplicirali za isto ulaganje kod drugih EU i/ili državnih fondova; u slučaju podnošenja zahteva za investicije kroz IPARD, korisnik mora da izmiri sve dospele obaveze po ranije odobrenim investicijama finansiranih od strane MPŽŽS; u slučaju kada korisnik nije vlasnik imanja ili zemljišta gde će se investicija vršiti, mora da podnese ugovor o lizingu ili zakupu koji pokriva period od najmanje 5 godina od dana konačne isplate.

Ekonomska održivost gazdinstva

Potencijalni korisnik mora da dokaže ekonomsku održivost gazdinstva kroz biznis plan. Za investicije preko 50.000 eura neophodan je kompletan biznis plan u skladu sa formom pripremljenom od strane IPARD Agencije; Za investicije ispod 50.000 eura potrebna je pojednostavljena verzija biznis plana. Biznis plan - definiše ekonomsku isplativost kao potpunu iskorišćenost resursa poljoprivrednog gazdinstva na optimalnom nivou i sposobnost da gazdinstva rade bez javne finansijske podrške. Poljoprivredno gazdinstvo treba da pokaže da će biti u stanju da redovno servisira svoje obaveze.

Zajednički prihvatljivi kriterijumi

Samo investicije nastale nakon potpisivanja ugovora mogu da budu plaćene, osim studija izvodljivosti i drugih konsultantskih troškova vezanih za pripremu prijave; Korisnik je obavezan da u periodu od 5 godina nakon konačne isplate koristi investiciju u svrhu za koju je namenjena, bez suštinskih izmena; Korisnici treba da dokažu svoja iskustva i znanja u oblasti poljoprivrede kroz: Završenu srednju školu u oblasti poljoprivrede; Iskustvo u poljoprivredi od najmanje tri godine (dokazuje se kroz upis u Registar Poljoprivrednih Gazdinstava); Završen fakultet; Završenu srednju školu i pisanu izjavu da će pohađati najmanje 50 časova obuke iz oblasti za koju konkuriše u IPARD programu.

Prihvatljive investicije u sektoru proizvodnje voća

Poljoprivredna gazdinstva sa minimum 2 i maksimum 20 ha jagodastog voća i minimum 5 i maksimum 100 ha ostalog voća prihvatljiva su za:

1. Kupovina traktora do 100 kw mehanizacije i opreme
2. Izgradnja proširenje renoviranje i modernizacija plastenika, kao i kupovina opreme i materijala za proizvodnju voća, hortikulturnu ili rasadničku proizvodnju
3. Protivgradne mreže (uključujući kompjutersku opremu) za voćnjake
4. Investicije za navodnjavanje (bunari, ali i dovođenje vode iz reka, jezera i rezervoara)
5. Izgradnja sistema uključujući pumpe, ventile dizne
6. Izgradnja ili rekonstrukcija ili oprema za hladnjače uključujući i ULO hladnjače

Kolika je veličina podrške (granta) moguća i koliki je udeo EU granta?

Veličina podrške izražene kao udeo javnih sredstava u ukupnom trošku može da bude:

- 60% od ukupnih prihvatljivih troškova ili
- 65% u slučaju kada je investitor mladi poljoprivrednik (mlađi od 40 godina u vreme podnošenja zahteva)
- 70% ako je naselje u planinskom predelu (Listu naselja videti u Prilogu 4)
Dodatnih 10% može se dati za investiciju koja je od koristi očuvanju ili zaštiti životne sredine EU kofinansira 75% od javnih sredstava podrške. Korisnik može podneti zahtev za podršku bez obzira na ukupnu vrednost investicije, za prihvatljive troškove sledećih ograničenja:
- Minimum 10,000 EUR; – maksimum 700,000 EUR za ratarstvo, povrtarstvo i voćarstvo i
Korisnik može da dobije ukupnu podršku od maksimalno 1.5 milion EUR javne podrške iz IPARD II Programa. Isplata za investicije može da bude iz dva dela, a detalji su fiksirani ugovorom između korisnika i IPARD Agencije.

Objavljivanje prvih poziva za korišćenje sredstava iz IPARD programa očekuje se u 2016. godini. Akreditacija Agencije za agrarna plaćanja očekuje se u prvoj polovini 2016. godine i od tog momenta stižu se uslovi za raspisivanje konkursa na kojima mogu da konkurišu poljoprivredni proizvođači i poljoprivredna gazdinstva

Dragan Kolčić, dipl.ing.agroekonomije

Poštovani Poljoprivredni Proizvođači ,

Posetite internet stranicu www.agroponuda.com a u koliko Vi želite da ponudite svoj proizvod na prodaju obratite se nama . **Poljoprivredna Stručna i Savetodavna Služba „POLJOSERVIS“ d.o.o. Knjaževac sa sedištem u ulici Knjaza Miloša br. 75 , 19350 Knjaževac ili tel.019/730-888**

KONTAKTIRAJTE
SVOG SAVETODAVCA
I OBJAVITE PONUDU
VAŠIH PROIZVODA!

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

www.stips.minpolj.rs

**Cene voća i povrća - kvantitativne pijace u Srbiji
za period 15.- 21.02.2016. godine**

<i>Jedinica mere din/kg</i>	<i>Centralna Srbija</i>			<i>Vojvodina</i>	
	<i>Beograd</i>	<i>Kraljevo</i>	<i>Niš</i>	<i>Novi Sad</i>	<i>Subotica</i>
Banana (Banana)	140	130		130	
Grejpfрут (Grapefruit)	80			80	
Jabuka-Ajdared (Apples-Idared)	45	40	45	45	
Jabuka-Z. delišes (Apples-G.delishes)	55			55	
Jabuka-Greni Smit (Apples-Greny Smith)	55		45	55	
Jabuka-ostale (Apples-other)	60	40			
Kivi (Kiwi)	110	100	100	110	
Kruška (Pear)	90	90		90	
Limun (Lemon)	140	130	145	130	
Mandarina(Tangerine)	120	110	110	100	
Orah (Walnut)	600				
Pomorandža (Orange)	75	60	55	70	

<i>Jedinica mere din/kg</i>	<i>Centralna Srbija</i>			<i>Vojvodina</i>	
	<i>Beograd</i>	<i>Kraljevo</i>	<i>Niš</i>	<i>Novi Sad</i>	<i>Subotica</i>
Brokoli (Broccoli)	150		180	140	
Karfiol (Cauliflower)	140	150	150	140	
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	150		200	150	
Krompir (Potato)	40	40	45	35	
Kupus (Cabbage)	50	50	55	40	
Luk beli (Garlic)	450	400	430	400	
Luk-crni (Onion)	55	50	55	45	
Paprika-babura (Pepper-babura)	230			220	
Paprika-šilja (Pepper-silja)	230				
Paradajz (Tomato)	130		140	130	
Pasulj-beli (Beans white)	170	220			
Patlidžan (Eggplant)	150			140	
Praziluk (leek)	90	80	90	80	
Spanać (Spinach)	80		35		
Tikvice (Zucchini)	100		160		
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	25		18	25	
Šargarepa (Carrot)	35	40	45	35	

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 15.-21.02.2016. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA					DOMINANTNE CENE						
	Beograd Kalenić	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA CRBIJA	VOJVODINA
Brokoli (Broccoli)	250	250	300		250	200	280	200	250	200	250		250	250	200					250	250	250
Karfiol (Cauliflower)	200	200	250		200	250	190	200	150				130	200	250					200	200	200
Krastavac-slatni (Cucumber for salad)	250	300	250		300	240	200	250	100	250			130	300	280					250	250	
Krompir (Potato)	80	70	50	45	60	40	60	60	50	50	50	50	45	60	60			40		60	60	60
Kupus (Cabbage)	70	70	70		60	80	70	80	50	70	70	70	50	60	80			50		70	70	50
Luk beli (Garlic)	600	500	500	400	500	600	470	500	500	600	550		400	500	600			450		500	500	
Luk-crni (Onion)	100	70	60	40	70	70	80	60	70	50	60		60	60	70			40		70	70	60
Paprika-babura (Pepper-babura)	350	350	300		320						250		350	350	350					350	350	350
Paprika-ostala (Pepper-other)	350	350	300		280															350	350	
Paprika-šija (Pepper-sija)	350	350	320		320										350					350	350	
Paradajz (Tomato)	250	250	220		220	170	200	240	200	150			220	200						220		
Pasulj-beli (Beans white)	400	300	250		300	240	300	240	200				300	240				240		300	300	
Patlidžan (Eggplant)	250	250			300	200	200						250	250						250	250	
Praziluk (leek)	80	100	60		100	150	120	100	130	70	120	90	120	120				120		120	100	120
Spanać (Spinach)	100	120	100		130	50	120	140	80	110			200	120	150			200		120	120	200
Tikvice (Zucchini)	180	220			280	180	200	200					200	200				180		200		200
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	60	50	30	30	30	30	40	45	30	25	25		50	50	50			50		30	30	50
Šargarepa (Carrot)	80	70	50	50	60	60	50	60	50	70	50	60	50	60	80			50		50	50	50

Cene voća - zelene pijace u Srbiji za period 15.-21.02.2016. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA						DOMINANTNE CENE					
	Beograd Kalenic	Beograd Skadarlija	Ćačak	Kragujevac	Krajijevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA
Banana (Banana)	170	150	150	120	150	150	150	150	150	140	130	140	130	140	150	140	100	100	140	150	150	140
Grejpfrut (Grapefruit)	130	120	130	130	120	140						160	130	130	400					130	130	130
Grožđe belo-ostale (Grape wite-other)	500	400																		400		
Jabuka-Ajared (Apples-Idared)	60	50	60	50	50	60	60	40	50	50	50	40	50	80	80					50		
Jabuka-Z. delišes (Apples-G.delishes)	80	70	60	50	60	60	170	50	50	50	50	40	80	80								
Jabuka-Greni Smit (Apples-Greny Smith)	80	60	60	60	60	60	30	45	35	60	60	40	80	80						60	60	
Jabuka-ostale (Apples-other)	80	80	50	60	60	50	30	45	35	60	60	80	80	80						60	60	
Kivi (Kiwi)	180	150	150	120	150	130	130	150	130	120	120	120	150	150	150	180	180	170	150	150	130	150
Kruška (Pear)	150	130	80	130	150	150	120	150	120	120	120	120	250	250	250					150	150	120
Limun (Lemon)	180	160	120	160	180	200	170	180	150	160	160	180	160	250	250	170	170	170	180	180	180	180
Mandarina(Tangerine)	150	130	120	130	130	150	130	140	120	140	140	130	130	130	130	120	120	120	130	130	130	130
Orah (Walnut)	700	600	700	650	800	550	700	600	550	600	700	700	800	800	550	550	550	550	700	700	700	700
Pomorandža (Orange)	120	100	60	70	80	70	100	120	100	100	120	90	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100